

www.krasp.org.pl

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Rektor
Politechniki Śląskiej
president@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Dokument nr 27/VIII
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

Stanowisko Prezydium KRASP z dnia 8 kwietnia 2022 r. w sprawie zamówień publicznych

Dążenie do prawdy naukowej poprzez prowadzenie prac badawczych stanowi fundament misji uczelni i przedmiot ich nieustannej konkurencji w globalnym świecie nauki. Skuteczność tego procesu wymaga dużej elastyczności twórczego działania, która jest możliwa tylko po zapewnieniu odpowiednich warunków materialnych oraz formalno-prawnych, zbliżonych do tych, w jakich działają uczeni z konkurencyjnych uczelni zagranicznych.

Niestety przewlekłe procedury zakupów oparte na ustawie *Prawo zamówień publicznych*, które trzeba przeprowadzić w niemal każdej sytuacji, w której dochodzi do zaciągnięcia zobowiązania przez uczelnię publiczną, istotnie spowalniają tempo realizacji planowanych badań naukowych i destabilizują ich przebieg, a często prowadzą do wyboru rozwiązań nieoptymalnych ze względu na ich koszty i jakość.

Dlatego środowisko akademickie już wielokrotnie apelowało o zmiany i wskazywało na problemy wynikające z konieczności stosowania ustawy *Prawo zamówień publicznych* przez instytucje prowadzące badania naukowe oraz na ich konsekwencje dla rozwoju gospodarki Polski opartej na innowacyjności.

Warto zauważyć, że Ustawodawca dostrzegł konieczność elastycznego traktowania zamówień związanych z prowadzeniem badań: art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy *Prawo zamówień publicznych* stanowi, iż przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne, których przedmiotem są dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, które nie służą prowadzeniu przez zamawiającego produkcji masowej służącej osiągnięciu rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań lub rozwoju.

Jednakże dwa inne przepisy:

Art. 30 i art. 35 ust. 1 ustawy *Prawo zamówień publicznych* mówiący o (m.in.) agregowaniu/sumowaniu wartości zamówień, zamówieniach podobnych, tożsamy, powtarzających się i udzielanych w częściach, oraz

Art. 29 ust. 2 ustawy *Prawo zamówień publicznych* zakazujący dzielenia zamówienia na odrębne zamówienia, jeżeli prowadzi to do niestosowania przepisów ustawy, chyba że jest to uzasadnione obiektywnymi przyczynami

przez brak ich precyzyjnego powiązania z unikalnym kontekstem prowadzenia nowatorskich badań naukowych skłaniają organy kontrolne do takiej ich interpretacji, która w praktyce paraliżuje możliwość elastycznego prowadzenia badań, stwarzając dodatkowe problemy o charakterze organizacyjnym, zupełnie nieznanym uczonym zagranicznym.

Dlatego mając na uwadze konieczność wsparcia rozwoju Polski wynikami skutecznych badań naukowych, zwracamy się w imieniu środowisk naukowych o podjęcie przez Urząd Zamówień Publicznych działań, mających na celu doprecyzowanie oraz jednoznaczne uproszczenie procesu udzielania zamówień publicznych służących realizacji badań naukowych, z zachowaniem ochronnych celów tego systemu oraz zasad prawa europejskiego, m.in. poprzez:

- wyłączenie z globalnego sumowania zakupów dokonywanych w ramach różnych projektów badawczych jako przedsięwzięć z istoty swej o odmiennych celach i założeniach, zweryfikowanych przez powołane do tego kompetentne gremia opiniodawcze;
- dodanie definicji używanego w ustawie *Prawo zamówień publicznych* pojęcia „wyodrębniona jednostka organizacyjna uczelni posiadająca samodzielność finansową”; brak legalnej definicji tego pojęcia powoduje jego podatność na niejednoznaczne interpretacje;

www.krasp.org.pl

**Konferencja
Rektorów
Akademickich
Szkoł
Polskich**

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Rektor
Politechniki Śląskiej
president@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

- wyłączenie spod przepisów ustawy zamówień udzielanych przez instytucje prowadzące badania naukowe, jeżeli ich finansowanie pochodzi spoza sektora finansów publicznych;
- sformułowanie jednoznacznych wytycznych pozwalających na zatrudnianie w projektach badawczych kadry naukowej - bez konieczności stosowania procedur przetargowych, które sprowadzają się na ogół do konieczności stworzenia fikcji prawnej - by zagwarantować unikalną obsadę personalną projektu, dającą gwarancję jego prawidłowej merytorycznej realizacji.

Szczegółowe sugestie zmian zawarto w załączniku.

W imieniu Prezydium KRASP

Przewodniczący KRASP
prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk

Propozycje nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych¹

Lp.	Zagadnienie	Propozycja zmiany
1.	Wyłączenie spod reżimu ustawy zamówień udzielanych przez uczelnie w formule B+R.	Dodanie w art. 11 ust. 1 pkt 3a) w brzmieniu: „3a) są dostawy lub usługi służące działalności twórczej obejmującej badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowane w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz wykorzystania zasobów do tworzenia nowych zastosowań, w szczególności budowy prototypów, linii pilotażowych, demonstracji, testowania i walidacji, podejmowane wspólnie przez zamawiającego i przedsiębiorcę”
2.	Uelastycznienie zasad dotyczących sumowania wartości zamówień dokonywanych przez uczelnie w danej kategorii zamówień tak, by wyłączone z globalnego sumowania były wszelkie zakupy dokonywane w ramach grantów czy projektów badawczych jako przedsięwzięcia z istoty swej o odmiennych od siebie celach i założeniach.	<p>2.1 Dodanie art. 35a w brzmieniu: „Jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy, usługi lub roboty budowlane udzielane na potrzeby projektów realizowanych w ramach działalności badawczo-rozwojowej zamawiającego, finansowanych z programów krajowych lub z udziałem środków europejskich lub innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, wartość tych zamówień ustala się odrębnie dla każdego z tych projektów oraz odrębnie od wartości zamówień udzielanych przez zamawiającego poza tymi projektami”</p> <p>2.2 Wykreślenie w całości przepisu art. 469 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 poz. 574)</p> <p>2.3 Przeniesienie pkt 1) z art. 11 ust. 5 w brzmieniu: „których przedmiotem są dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, które nie służą prowadzeniu przez zamawiającego produkcji masowej służącej osiągnięciu rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań lub rozwoju” do kategorii zamówień określonych w art. 11 ust. 1 jako pkt 3a) lub pkt. 12.</p>
3.	Zatrudnianie w projektach badawczych kadry naukowej, bez konieczności stosowania procedur przetargowych	Dodanie w art.11 ust. 2 pkt. 4) w brzmieniu: z zakresu działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2022 poz. 574).

¹ I innych ustaw regulujących zagadnienia związane z udzielaniem zamówień przez uczelnie.